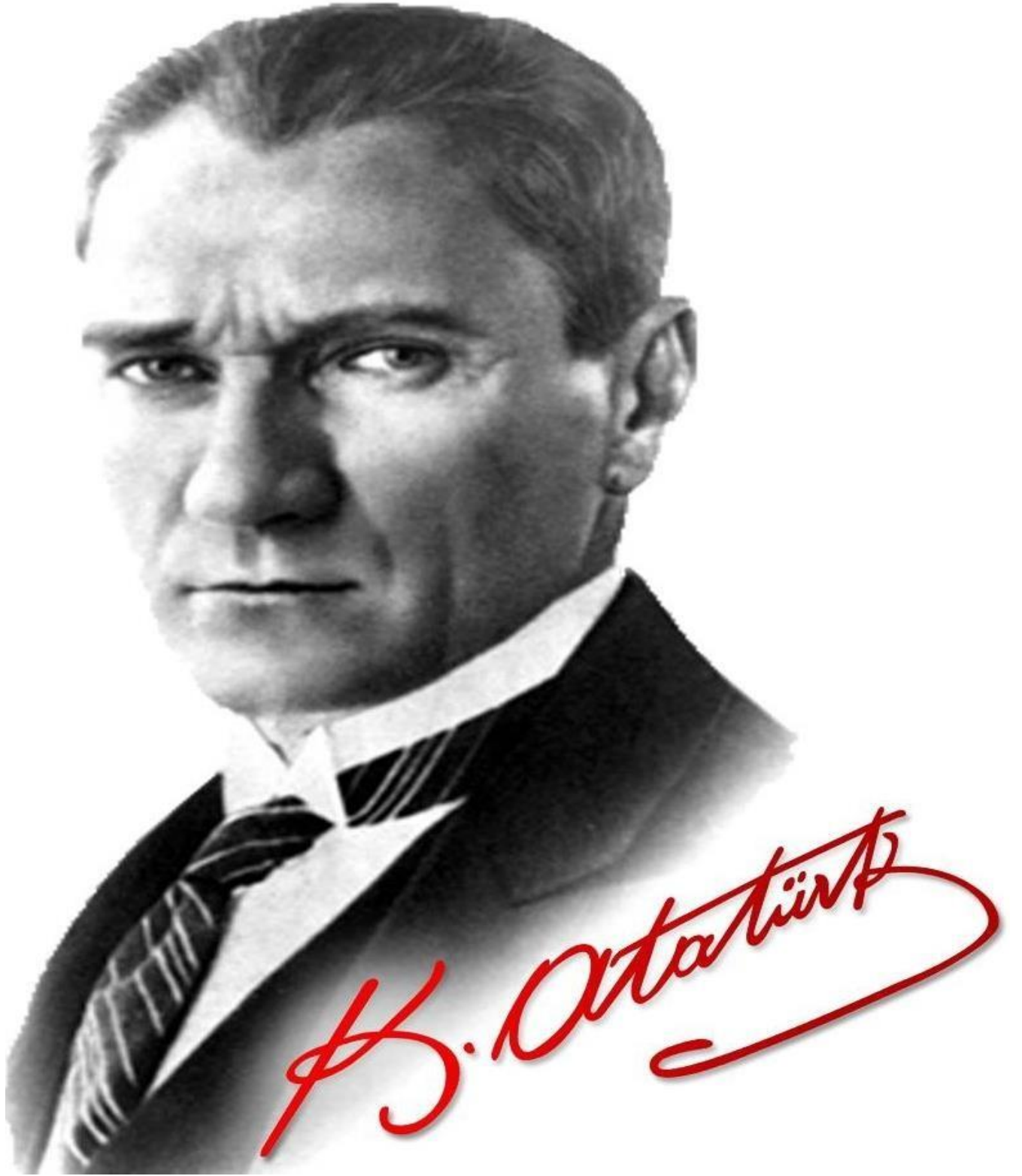

**T.C
İSTANBUL VALİLİĞİ
EŞREF BİTLİS ANADOLU LİSESİ**

2022-2023

**OKULUM TEMİZ PROJESİ
UYGULAMA DOSYASI**

“Çalışmadan, yorulmadan, üretmeden, rahat yaşamak isteyen toplumlar, önce haysiyetlerini, sonra hürriyetlerini ve daha sonrada istiklal ve istikballerini kaybederler”.

Mustafa Kemal ATATÜRK

İstiklâl Marşı

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır parlayacak!
O benimdir, o benim milletimindir ancak!

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül... ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal.
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım;
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar.
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imânı boğar,
'Medeniyet!' dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın,
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri 'toprak' diyerek geçme, tanı!
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehid oğlusun, incitme, yazıktır, atanı.
Verme, dünyâları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şühedâ fişkırarak toprağı sıksan, şühedâ!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Hudâ,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyâda cüdâ.

Rûhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:
Değmesin ma' bedimin göğsüne nâ-mahrem eli!
Bu ezanlar-ki şehâdetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım.
Her cerâhamdan, İlâhî, boşanıp kanlı yaşım;
Fıskırır rûh-ı mücerred gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım!

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır, hür yaşamış, bayrağımın hürriyet,
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

MEHMET AKİF ERSOY

GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği!

Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyeti'ni, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir. Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dahilî ve harici bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve Cumhuriyet'i müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şerâitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerâit, çok namüsaid bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve Cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şerâitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hiyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri, şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasi emelleriyle tevhid edebilirler. Millet, fakr-ü zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerâit içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve Cumhuriyetini kurtarmaktır!

Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur!

Gazi Mustafa Kemâl ATATÜRK

20 Ekim 1927

SUNUŞ

Okulumuz Korona virüs (Covid-19) Pandemi sürecinde yasal dayanaklar ve belirtilen talimatlar Doğrultusunda yapılması gereken uygulamaları büyük bir titizlikle gerçekleştirmiştir. Yüz yüze eğitimin yeniden başlamasıyla ortaya çıkabilecek sorunlar kurumumuzun bütün birimleri Deđerlendirilerek gerekli tedbirler alınmıştır. Okulumuzun mevcut durumu **Hijyen Őartlarının Geliřtirilmesi, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Öz Değerlendirme Soru Listesi** doldurularak ortaya konulmuştur.

Ulusumuz için, çocuklarımızın kendini geleceğe en iyi şekilde hazırlayabilmeleri için eğitim öğretimin en önemli unsur olduğunu bilmekteyiz ve bu unsurlar doğrultusunda geleceğimize ışık tutacak olan çocuklarımıza yol göstermesi adına çalışmalarımızı yapmaya özen göstermekteyiz.

İÇİNDEKİLER		S.N
SUNUŞ		6
İÇİNDEKİLER		7
1. BÖLÜM: GİRİŞ VE PLAN HAZIRLIK SÜRECİ		8
1.1 GİRİŞ VE İŞYERİ BİLGİSİ		8
1.2 COVID-19 PANDEMİSİ ACİL DURUM PLANININ AMACI		9
1.3 COVID-19 PANDEMİSİ ACİL DURUM PLANININ KAPSAMI		9
1.4 KORONAVİRÜS (COVID-19) PANDEMİSİ SORUMLULARI		9
1.5 TANIMLAR		9
1.6 YASAL DAYANAK		10
1.7 YASAL MEVZUAT		10
2. BÖLÜM ACİL DURUM PLANI ve RİSK DEĞERLENDİRMESİ		11
2.1 İşverenin yükümlülükleri		11
2.2 Çalışanların yükümlülük ve sorumlulukları		11
2.3 Acil durum planı		12
2.4 Acil durumların belirlenmesi		12
2.5 Önleyici ve sınırlandırıcı tedbirler		12
3. BÖLÜM KORONAVİRÜS (COVID-19) TANISI		13
3.1 BELİRTİLERİ		13
3.2 NASIL BULAŞIR?		13
3.3 SALGININ YAYILMASINI ÖNLEME		14
3.4 OKUL SERVİS ARAÇLARININ KULLANIMINDA YAPILACAKLAR		14
3.5 İŞYERİNE GİRİŞ VE ÇIKIŞLARDA YAPILACAKLAR		14
3.6 ÇALIŞMA ORTAMINDA YAPILACAKLAR		15
3.7 TEMİZLİK VE HİJYEN		16
3.8 TEMİZLİK VE DEZENFEKTE İŞLERİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR		16
3.9 TOPLANTI VE EĞİTİMLERDE YAPILACAKLAR		17
3.10 YEMEKHANE VE DİNLENME ALANLARINDA YAPILACAKLAR		18
3.11 ÖĞRETMENEVLERİNDE YAPILACAKLAR		18
3.12 KİŞİSEL KORUYUCU DONANIMLAR HAKKINDA REHBERLİK		19
BÖLÜM 4 İŞYERİNDE COVID-19 OLDUĞUNDAN ŞÜPHELENİLEN VEYA TEYİT EDİLEN BİRİ VARS A NE YAPILMALI		20
4.1 BİR ÇALIŞAN RAHATSIZLIK HİSEDER COVID-19'A MARUZ KALDIĞINI DÜŞÜNÜRSEK		20
4.2 İŞE DEVAMSIZLIĞIN ONAYLANMASI		20
4.3 CORONAVİRÜS PANDEMİSİ SONRASI YAPILACAKLAR		20
4.4 EL YIKAMA PROSEDÜRÜ		20
4.5 EL DEZENFEKTANI KULLANMA PROSEDÜRÜ		21
5. BÖLÜM COVID 19 PANDEMİSİ ACİL DURUM EKİPLERİNİN OLUŞTURULMASI		22
5.1 COVID 19 PANDEMİSİ ACİL DURUM EKİPLERİNİN GÖREVLERİ		22
5.2 COVID 19 ACİL DURUM TELEFONLARI LİSTESİ		23
5.3 COVID 19 ACİL DURUM EKİPLERİ LİSTESİ		23
5.4 KORONA VİRÜS ACİL EYLEM PLANI ŞEMASI		24
6. BÖLÜM ÖZ DEĞERLENDİRME SORU LİSTESİ		26
6-1 ÖZ DEĞERLENDİRME SORU LİSTESİ		26

GİRİŞ

Bu rapor, **Eşref Bitlis Anadolu Lisesi** çalışma alanında **Eylül 2022** tarihinde, yapılan acil durum planı çalışmalarını kapsamaktadır. İşyerinde, belirlenmiş olan acil durumları etkileyebilecek veya yeni acil durumların ortaya çıkmasına neden olacak değişikliklerin meydana gelmesi halinde etkinin büyüklüğüne göre acil durum planı tamamen veya kısmen yenilenir. Bunun dışında acil durum planları; tehlike sınıfına göre çok tehlikeli, tehlikeli ve az tehlikeli işyerlerinde sırasıyla en geç iki, dört ve altı yılda bir yenilenir.

1. İŞYERİNE İLİŞKİN BİLGİLER

1.1. İŞYERİ BİLGİLERİ

Unvanı : Eşref Bitlis Anadolu Lisesi
Adres : Deliorman cad Yeşilova Mh no:4 Küçükçekmece/İstanbul
Telefon No :0212-541-16-26
Fax :0212-624-93-40
Faaliyet alanı :Eğitim-Öğretim
Tehlike sınıfı : Az Tehlikeli
SGK Sicil Numarası :
Çalışan sayısı :75
Vergi Dairesi/Vergi No : İkitelli
Toplam Kullanım Alanı (m²) :

1.2. İŞVEREN

Adı - Soyadı : **Aytekin AKYAZI**
Görevi : **Müdür**

1.3. İŞYERİ HEKİMİ BİLGİLERİ

Adı - Soyadı : **Şu an mevcut değil.**
Belge No :

1.4. İŞ GÜVENLİĞİ UZMANI BİLGİLERİ

Adı - Soyadı : **Şu an mevcut değil**
Belge Sınıfı :
Belge No :

1.2. COVID-19 PANDEMİSİ ACİL DURUM PLANININ AMACI

Bu Koronavirüs (Covid-19) Pandemisi Acil Durum Eylem Planı, Covid-19 Pandemisi acil durumunun öncesinde, sırasında ve sonrasında can kayıplarının en aza indirilmesini, çevrenin olumsuz yönde etkilenmesini önlemek için yapılması gerekenlerin önceden planlanmasını, doğru ve etkin bir acil müdahaleyi sağlayacak ekiplerin hareket tarzının sağlanması için gerekli yetki görev ve sorumlulukların tanımlanmasını, olası Covid-19 Pandemisi anında Acil Durum Yönetiminin doğru ve hızlı karar alması için çalışma planının oluşturulmasını sağlamayı amaçlamaktadır.

1.3. COVID-19 PANDEMİSİ ACİL DURUM PLANININ KAPSAMI

İstanbul ili Küçükçekmece ilçesi, Eşref Bitlis Anadolu Lisesini kapsar.

1.4. KORONAVİRÜS (COVID-19) PANDEMİSİ SORUMLULARI

Covid-19 Pandemisi Acil Durum Eylem planının uygulanmasından İşveren/İşveren Vekili (ADME- Acil Durum Müdahale Ekipleri Lideri), Acil Durum Ekip Üyeleri ve tüm çalışanlar sorumludur.

1.5. TANIMLAR

Acil Durum: Çalışanların, işyerinde çalışan personelinin, ziyaretçilerin veya yakın tesis ya da yerleşim merkezlerinde bulunanların yaralanmasına veya can kaybına neden olabilen, işyerinin çalışmasını kısmen veya tamamen durdurabilen, işyerine veya doğal çevreye zarar veren, işyerinin finansal yapısını veya toplumdaki imajını tehdit eden planlanmamış olayları,

Acil Durum Planı: Acil durumlarda yapılacak çalışmaların; görev alacak personelin, kullanılacak donanımın, gereken haberleşme zincirinin ve olası acil durumlarda yürütülecek faaliyetlerin tanımlandığı ve durum tespiti yapılabilecek ve/veya acil durum ortadan kalkana kadar çalışanların toplanacağı güvenli bölgelerin, belirtildiği planı,

Acil Durum Ekibi: Yangın, deprem ve benzeri afetlerde binada bulunanların tahliyesini sağlayan, olaya ilk müdahaleyi yapan, arama-kurtarma ve söndürme işlerine katılan ve gerektiğinde ilkyardım uygulayan ekibi,

Olay: Ulusal veya Uluslararası afet, iş kesintisi, kayıp, acil durum ya da kriz olarak tanımlanabilecek ya da bunlara yol açabilecek durum.

İş Kazası: Önceden planlanmamış çoğu zaman, kişisel yaralanmalara, makinelerin, araç ve gereçlerin zarara uğramasına, üretimin bir süre durmasına yol açan bir olayı,

Dezenfektan: Cansız ortamdaki bakteri endosporları dışında kalan patojen mikroorganizmaların öldürülmesi veya üremelerinin durdurulması için kullanılan kimyasal madde.

Hijyen: Sağlığa zarar verecek ortamlardan korunmak için yapılacak uygulamalar ve alınan temizlik önlemlerinin tümü

Salgın: Bir hastalığın ya da başka bir durumun birçok kimseye, hayvana ya da bitkiye birden bulaşması.

Epidemi: Bir toplumda veya bir grup insanda bir hastalığın kontrolden çıkarak yaygınlaşması durumu.

Pandemi: Dünyada eşzamanlı olarak çok yaygın bir şekilde çok fazla sayıda insanı tehdit eden bulaşıcı hastalık.

Yeni Tip Koronavirüsü: Çin'in Vuhan kentinde ortaya çıkan, solunum ve temas yoluyla, ağız, burun ve gözlerde vücuda girebilen, boğaz ağrısı, halsizlik, ateş, kuru öksürük, nefes alma zorluğu, karın ağrısı, ishal rahatsızlıklarına yol açarak, akciğer hastalığına neden olabilen ve tedavi edilmediğinde ağır akut solunum yolu yetersizliği sendromu gibi hastalıklara yol açabilecek düzeyde risk içeren bulaşıcı hastalık.

Karantina: Bulaşıcı bir hastalığa maruz kalan şüpheli durumdaki insanları yeni karantina alma 7 gün kuluçka devresinde kimse ile temas ettirmemek suretiyle alınan tedbirsiz faaliyetlerin tümü, sağlık yalıtımı.

1.6. YASAL DAYANAK

6331 Sayılı "İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu" ve "İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmeliği"ne ve 2019/5 Sayılı Küresel Grip Salgını (Pandemi) Cumhurbaşkanlığı Genelgesi, Türkiye Cumhuriyeti Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 20.03.2020 tarihli İşyerlerinde Koronavirüse (Covid-19) Karşı Alınması Gereken Önlemler duyurusuna dayanılarak hazırlanmıştır.

1.7. YASAL MEVZUAT

Türkiye Cumhuriyeti Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 20.03.2020 tarihli İşyerlerinde Koronavirüse (Covid-19) Karşı Alınması Gereken Önlemler Önlemler;

İş sağlığı ve güvenliği kurulunun bulunduğu işyerlerinde kurul tarafından, diğer işyerlerinde ise; işveren veya vekili koordinesinde, bulunması halinde işyeri hekimi, iş güvenliği uzmanı ve diğer sağlık personeli ile çalışan temsilcisi ve mümkünse ilk yardım eğitimi almış veya tecrübesi olan kişilerden oluşan ekip tarafından yürütülür. Sağlık hizmeti sunan işyerlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurulu, bulunması halinde enfeksiyon kontrol komiteleri ile işbirliği içerisinde faaliyetlerini yürütür.

Hazırlık Ekibi;

- Alınacak tedbirlerle ilgili çalışmaları yürütecek,
- İşyerindeki hijyen ve temizlik konularında gerekli çalışmaları yürütecek,
- Kurum içi ve kurum dışı iletişimi koordine edecek,
- Acil durum planını güncel tutacaktır.

Şüpheli vakalarda izolasyon ve karantina prosedürünün oluşturulması için ALO 184 Koronavirüs Danışma Hattı ve Sağlık Bakanlığına bağlı en yakın hastane ile iletişime geçilmesini sağlayacaktır. Kurul ya da hazırlık ekibi; resmi makamların tavsiye kararlarını ve İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan bilgilendirmeleri takip etmekle ve gereğini yapmakla yükümlüdür.

ACİL DURUM PLANI ve RİSK DEĞERLENDİRMESİ

- Salgın hastalıklara karşı planlanmış önlemlerin mevcut COVID-19'a göre güncellenerek acil durum planınızın devreye alınması,
- İşyerinde yürütülen faaliyetlerin ve çalışma organizasyonunun, çalışanların COVID-19 maruziyetini engelleyecek şekilde düzenlenmesi,
- Çalışan temsilcileri ve/veya çalışanların güncellenen acil durum planı hakkında bilgilendirilmesi ve plan kapsamında ne yapmaları veya yapmamaları gerektiğinin farkında olmalarının sağlanması,
- COVID-19 ile ilgili işyeri özelindeki tehlikeler belirlenerek ayrı bir risk değerlendirmesi veya mevcut risk değerlendirmesi üzerinde güncelleme yapılması gerekmektedir.

18.06.2013 Tarih 28681 sayılı R.G İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik**2.1 İşverenin yükümlülükleri**

MADDE 5 – (1) İşverenin acil durumlara ilişkin yükümlülükleri aşağıda belirtilmiştir:

a) Çalışma ortamı, kullanılan maddeler, iş ekipmanı ile çevre şartlarını dikkate alarak meydana gelebilecek ve çalışan ile çalışma çevresini etkileyecek acil durumları önceden değerlendirerek muhtemel acil durumları belirler.

b) Acil durumların olumsuz etkilerini önleyici ve sınırlayıcı tedbirleri alır.

c) Acil durumların olumsuz etkilerinden korunmak üzere gerekli ölçüm ve değerlendirmeleri

yapar. ç) Acil durum planlarını hazırlar ve tatbikatların yapılmasını sağlar.

d) Acil durumlarla mücadele için işyerinin büyüklüğü ve taşıdığı özel tehlikeler, yapılan işin niteliği, çalışan sayısı ile işyerinde bulunan diğer kişileri dikkate alarak; önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda uygun donanıma sahip ve bu konularda eğitimli yeterli sayıda çalışana görevlendirir ve her zaman hazır bulunmalarını sağlar.

e) Özellikle ilk yardım, acil tıbbi müdahale, kurtarma ve yangınla mücadele konularında, işyeri dışındaki kuruluşlarla irtibatı sağlayacak gerekli düzenlemeleri yapar.

f) Acil durumlarda enerji kaynaklarının ve tehlike yaratabilecek sistemlerin olumsuz durumlar yaratmayacak ve koruyucu sistemleri etkilemeyecek şekilde devre dışı bırakılması ile ilgili gerekli düzenlemeleri yapar.

g) Varsa alt işveren ve geçici iş ilişkisi kurulan işverenin çalışanları ile müşteri ve ziyaretçi gibi işyerinde bulunan diğer kişileri acil durumlar konusunda bilgilendirir.

(2) Acil durumlarla ilgili özel görevlendirilen çalışanların sorumlulukları işverenlerin konuya ilişkin yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

2.2 Çalışanların yükümlülük ve sorumlulukları

MADDE 6 – (1) Çalışanların acil durumlarla ilgili yükümlülükleri aşağıda belirtilmiştir:

a) Acil durum planında belirtilen hususlara göre alınan önleyici ve sınırlayıcı tedbirlere uymak.

b) İşyerindeki makine, cihaz, araç, gereç, tesis ve binalarda kendileri ve diğer kişilerin sağlık ve güvenliğini tehlikeye düşürecek acil durum ile karşılaştıklarında; hemen en yakın amirine, acil durumla ilgili görevlendirilen sorumluya veya çalışan temsilcisine haber vermek.

c) Acil durumun giderilmesi için, işveren ile işyeri dışındaki ilgili kuruluşlardan olay yerine intikal eden ekiplerin talimatlarına uymak.

ç) Acil durumlar sırasında kendisinin ve çalışma arkadaşlarının hayatını tehlikeye düşürmeyecek şekilde davranmak.

(2) İşveren, çalışanların kendileri veya diğer kişilerin güvenliği için ciddi ve yakın bir tehlike ile karşılaştıkları ve amirine hemen haber veremedikleri durumlarda; istenmeyen sonuçların önlenmesi için, bilgileri ve mevcut teknik donanımları çerçevesinde müdahale edebilmelerine imkân sağlar. Böyle bir durumda çalışanlar, ihmal veya dikkatsiz davranışları olmadıkça yaptıkları müdahaleden dolayı sorumlu tutulamaz.

2.3 Acil durum planı

MADDE 7 – (1) Acil durum planı, tüm işyerleri için tasarım veya kuruluş aşamasından başlamak üzere acil durumların belirlenmesi, bunların olumsuz etkilerini önleyici ve sınırlandırıcı tedbirlerin alınması, görevlendirilecek kişilerin belirlenmesi, acil durum müdahale ve tahliye yöntemlerinin oluşturulması, dokümantasyon, tatbikat ve acil durum planının yenilenmesi aşamaları izlenerek hazırlanır.

2.4 Acil durumların belirlenmesi

MADDE 8 – (1) İşyerinde meydana gelebilecek acil durumlar aşağıdaki hususlar dikkate alınarak belirlenir: a) Risk değerlendirmesi sonuçları. b) Yangın, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım ve patlama ihtimali. c) İlk yardım ve tahliye gerektirecek olaylar. ç) Doğal afetlerin meydana gelme ihtimali. d) Sabotaj ihtimali

2.5 Önleyici ve sınırlandırıcı tedbirler

MADDE 9 – (1) İşveren, belirlediği mümkün ve muhtemel acil durumların oluşturabileceği zararları önlemek ve daha büyük etkilerini sınırlandırmak üzere gerekli tedbirleri alır.

(2) Acil durumların olumsuz etkilerinden korunmak üzere tedbirler belirlenirken gerekli olduğu durumda ölçüm ve değerlendirmeler yapılır.

(3) Alınacak tedbirler, risklerden korunma ilkelerine uygun olur ve toplu korumayı esas alır.

KORONAVİRÜS (COVID-19) TANISI

3.1 BELİRTİLERİ

Ateş, öksürük ve nefes darlığı, başlıca sözü edilen belirtiler. Ancak her türlü solunum yolu hastalığı belirtilerini dikkate almakta yarar var. Burun akıntısı, halsizlik, vücut ağrısı da belirtiler arasında yer alıyor. Virüsle karşılaştıktan sonra genellikle 2 gün içinde belirtiler ortaya çıkıyor ancak bu süre 14 güne kadar uzayabiliyor. Virüsün ilerlemesi durumunda ise bazen [zatürre](#) gibi hastalıklara yol açabilmektedir.

Yeni Corona Virüs (COVID19) sorununun giderek büyüdüğü son günlerde bu virüsün solunum sisteminin yanı sıra göz tutulumu yapabileceğini ve hatta **ilk bulguların gözde olabileceği de unutulmamalı. Ayrıca yapılan son açıklamalarla birlikte koku ve tat duyusu kaybının coronavirüs belirtisi olarak yer alabildiği de belirtilmektedir.**

Corona / Covid-19 (Korona) / Nezle / Grip / Alerji Semptomları

Belirtiler	Covid-19	Nezle	Grip	Alerji
 Ateş	✓ Sık	✓ Nadiren	✓ Sık	- -
 Yorgunluk	✓ Sık	✓ Bazen	✓ Sık	✓ Bazen
 Kuru Öksürük	✓ Sık	- -	✓ Sık	✓ Bazen
 Solunum Zorluğu	✓ Şiddetli	- -	- -	✓ Bazen
 Öksürük	✓ Sık	- -	✓ Bazen	✓ Bazen
 Ağrı	✓ Bazen	✓ Nadiren	✓ Sık	- -
 Hapşırma	- -	✓ Sık	✓ Bazen	✓ Sık
 Burun Akıntısı	- -	✓ Sık	✓ Bazen	✓ Sık
 Burun Tıkanıklığı	✓ Bazen	- -	✓ Bazen	✓ Sık
 Gözlerde Sulanma	- -	- -	- -	✓ Sık
 Boğaz Ağrısı	✓ Bazen	✓ Sık	✓ Bazen	- -
 İshal	✓ Bazen	- -	✓ Nadiren	- -

3.2 NASIL BULAŞIR?

Corona / Covid-19 (Korona) virüsleri hayvanlarla insan temasından yayılabilir. Dünya Sağlık Örgütü'ne göre MERS'in develer arasında, SARS'ın ise misk kedileri arasında yayıldığını düşünüyor. Corona / Covid-19 (Korona) virüslerinin insandan insana bulaşması, genellikle sağlıklı bir insanın enfekte bir insanın vücut salgılarıyla temas etmesi sonucu mümkün oluyor.

Virüs hasta insanlardan öksürme, hapşırma yoluyla ortaya çıkan damlacıklarla ve hastaların temas ettiği yüzeylerden göz, ağız, burun mukozası ve el sıkışma ile bulaşabilir. Coronavirüsler (koronavirüs) genel olarak dış ortamda dayanıklılığı olmayan virüslerdir. Ancak bugün için COVID-19'un bulaşıcılık süresi ve dış ortama dayanma süresi net olarak bilinmemektedir.

3.3 SALGININ YAYILMASINI ÖNLEME

Şu anda COVID-19'u önlemek için bir aşı bulunmamaktadır. Salgını önlemenin en iyi yolu virüse maruz kalmaktan kaçınmaktır. COVID-19'un işyerinize ulaşmaması için önleyici tedbirler derhal alınmalıdır. Bu tedbirler COVID-19'un yayılmasını engeller veya yavaşlatabilir. Özel bir tedavi yöntemi yoktur. Çoğu zaman belirtiler kendiliğinden kaybolur. Uzman hekimler teşhis sonrası ağrı kesici ve ateş düşürücü ilaçlarla belirtileri hafifletmek için tedavi uygulayabilirler. Yaşam alanlarındaki oda neminin dengelenmesi ve ılık duş ile boğaz ağrısı ve/veya öksürüğün hafiflemesine destek sağlanabilir.

3.4 OKUL SERVİS ARAÇLARININ KULLANIMINDA YAPILACAKLAR

- Okul servis araçlarında kullanım yüzeylerinin, öğrenci olmadığı zamanlarda haftada en az bir kez yetkili firmalarca hazırlanan solüsyonlar ile dezenfekte edilmesi,
  - Okul servis araçlarında, yeterli miktarda hijyenik temizlik malzemesi bulundurulması, sıkça dokunulan yüzeylerin temizliğinin ve dezenfeksiyonunun sürekli yapılması,
  - Okul servis araçlarında, sağlığın korunması açısından yeterli havalandırmanın yapılması,
  - Okul servis şoförü ve rehber personel olarak çalışan kişilerin, hijyen şartlarına uygunluğu sağlamak üzere eldiven ve kişisel koruyucu donanım kullanması,
  - Dezenfeksiyon sonrası dezenfekte edilen alan kuruyuncaya kadar, risk ve tehlike farkındalığı oluşturacak standart uyarıcı işaret ve levhalar kullanılması,
  - Servis şoförlerinin koronavirüs (Covid-19) ile kişisel hijyen ve araç temizliği hakkında bilgilendirilmesi,
  - Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan broşürlerin görünür yerlere asılmasının sağlanması,
  - Okul servis aracı şoför ve rehber personelinde olası hastalık belirtileri hissedildiğinde, sağlık kuruluşuna başvurmaları için gerekli bilgilendirme yapılması,
- gerekmektedir.

3.5 İŞYERİNE GİRİŞ VE ÇIKIŞLARDA YAPILACAKLAR

- Çalışanların işe başlamadan önce temassız ateş ölçerle kontrol edilmesi ve ateşi olanların **ALO 184** Koronavirüs Danışma Hattı ve Sağlık Bakanlığına bağlı en yakın hastane ile iletişime geçilmesinin sağlanması,
- Sosyal mesafe kuralına uygun geçiş işaretlemeleri yapılarak mesafenin korunması, yığılma ve kalabalıklaşmanın önlenmesi,
- Temas yolu ile geçiş kontrol sistemi bulunan işyerlerinde bulaş riskine karşı temassız sistemlerin kullanılması veya geçici süre ile bu sistemlerin kullanılmaması,
- İşletme girişlerine el dezenfektanlarının konulması, Eller dezenfekte edildikten sonra sosyal mesafe kurallına uyularak eller sabunla en az 20 saniye yıkanıp işbaşı yapılması
- Ateş, öksürük, nefes darlığı ve benzeri şikâyeti olan çalışanların işyeri sağlık personeline, bulunmaması durumunda doğrudan sağlık kuruluşlarına yönlendirilmesinin sağlanması,

3.6 ÇALIŞMA ORTAMINDA YAPILACAKLAR

- Sosyal mesafe kuralı gözetilerek çalışma yöntem ve şekillerinin yeniden gözden geçirilmesi, mümkün olduğu durumlarda bu kurala uygun iş organizasyonu yapılması,
- Ara dinlenmeleri ve yemek molalarını da kapsayacak şekilde çalışma süreleri içinde çalışanların birbirleriyle etkileşimlerinin asgari düzeyde olacak şekilde planlanması,
- Çalışma alanında aynı anda bulunan çalışan sayısının asgari oranda tutulması için planlama yapılması, mümkün olması halinde uzaktan çalışma gibi yöntemlerin tercih edilmesi,
- Çalışma ortamının uygun ve yeterli düzeyde havalandırılmasının sağlanması,
- İşyerinde çalışanların kullanımı için yeterli temizlik malzemeleri bulundurulmalıdır. El hijyenini teşvik etmek için dezenfektanlar ortak alanlarda bulundurulması,
- Ekranlı araçlar ve ilgili parçaları (klavye, mouse, ortak telefon, diyafon, mikrofon vb) dahil olmak üzere kullanılan tüm ekipmanın ve çalışma ortamı hijyeninin sağlanması amacıyla farklı kullanıcılar tarafından kullanıldıkça sık aralıklarla dezenfekte edilmesi,
- İşin yürütümüne engel olmayacak ve bulaşma riskini azaltacak şekilde uygun kişisel koruyucu donanımların seçilip kullanılması,
- Asansörlerin mümkün olduğunca kullanılmaması, zorunlu hallerde içerisinde sosyal mesafe kuralına uygun kişi sayısı ile sınırlandırılması ve temas edilen yüzeylerin sıklıkla dezenfekte edilmesi,
- Sosyal mesafe kuralı çerçevesinde tokalaşma, sarılma gibi davranışlardan ve ellerle yüz bölgesine temas edilmemesi,
- Risk grubunda bulunan çalışanların mümkünse evden çalışmalarının sağlanması.
- Çalışma ortamında yeterli sayıda elle temas edilmesine gerek duyulmayan çöp kutularının yerleştirilmesi,
- Tuvalet, banyo ve lavabolarda yeterli miktarda kişisel hijyen malzemesinin bulundurulması, bu alanların kullanılmasından önce ve sonra kişisel hijyen kurallarının uygulanmasına dikkat edilmesi ve buraların sıklıkla dezenfekte edilmesi,
- Ateş, öksürük, nefes darlığı ve benzeri şikayeti olan çalışanların işyeri sağlık personelinin işyerinde bulunması halinde yapılacak kontrolden sonra işe yönlendirilmesi, bulunmaması halinde doğrudan sağlık kuruluşlarına yönlendirilmesinin sağlanması,
- İş elbiseleri ile harici elbiselerin temasını önlemek ayrı yerlerde saklanabilmesine yönelik gerekli düzenlemelerin yapılması,
- Çalışanlara tek kullanımlık mendiller ve biyolojik atıklar için ayrı çöp torbaları sağlanmalı; temizlik personeline, çöplerin içeriğine temas edilmeden boşaltılması için gerekli uygulamaların yapılması
- Temizlik ve atıkların boşaltılmasından sorumlu personel kişisel hijyenlerine ve uygun KKD kullanıma özen göstermesi,
- Ortak kullanım alanındaki su sebilleri ve çay makinelerinin mümkün olduğunca kullanılmaması, çalışanlara kapalı şişelerde su temin edilmesi,
- Covid 19 şüphesi var ise bu kişi ile temas eden işyeri çalışanlarının belirlenmesi, çalışan ile temas etmiş kişilerin iletişim bilgileri kayıt altına alınması, İl/İlçe Sağlık Müdürlüğü'nün yönlendirmesine göre hareket edilmesi,

3.7 TEMİZLİK VE HİJYEN

- Çalışma ortamında mümkün olduğunca çalışanların yakın temasta bulunmaları ve ekipman, araç, gereçlerin ortak kullanımı önlenmesi
- Yüzeylerin, ekipmanın ve çalışma ortamının diğer öğelerinin rutin olarak temizlenmesi ve dezenfekte edilmesi dahil olmak üzere düzenli temizlik uygulamaları sürdürülmelidir. Çalışma alanları, lavabo, tuvalet, banyo, merdiven korkulukları, musluk ve yemekhaneler, yatakhaneler, dinlenme alanları, giyinme/soyunma odaları, kapı, turnike gibi ortak kullanım alanlarında hijyen şartlarına uyulması,
- Klavyeler ve diğer cihazlar da düzenli olarak temizlenmelidir. Mümkün olduğunca işçilerin diğer çalışanların telefonlarını, masalarını, ofislerini veya diğer çalışma araçlarını ve ekipmanlarını kullanmaları engellenmesi,
- Öksürme ve hapşırma durumlarında ağız ve burun tek kullanımlık mendil ile kapatılmalı, mendil kullanılmayan durumlarda dirseğin iç tarafı kullanılmalıdır. Eller yüz bölgesine temas ettirilmemesi,
- İş ortaklarını ve taşeronları da içeren işyerini ziyaret eden herkesin el yıkama yerlerine erişiminin olması sağlanmalıdır. El yıkama mümkün değilse, alkol bazlı el dezenfektanı hazır bulundurulması,
- Servis araçlarının özellikle sık temas edilen yüzeyleri başta olmak üzere temizlik ve hijyeni sık aralıklarla sağlanması,
- Servis ve toplu taşıma aracını kullanan çalışanların araç içerisindeki yüzeylere teması mümkün olduğunca azaltılması,
- İşyeri belirli aralıklarla mümkünse doğal yolla havalandırılması,
- İş giysileri ve koruyucu ekipmanlar, çalışma alanından ayrılmadan önce çıkarılmalı ve diğer giysilerden ayrı bir yerde muhafaza edilmesi sağlanmalıdır. Kirli giysilerin ve koruyucu ekipmanların virüsten arındırılarak temizliği sağlanmalı, gerektiği hallerde ise imha edilmelidir.

3.8 TEMİZLİK VE DEZENFEKTE İŞLERİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR Korona Virüs Salgınına karşı Okul ve Kurumlarda Öncelikli Yapılacak İşler

Dezenfekte İşlemleri

Okul ve Kurumlarda korona virüs salgınına karşı yapılacak olan dezenfekte işlemiyle ilgili aşağıdaki hususlara dikkat edilmesi gerekir.

a) Hijyen uygulaması yapılacak okula gelen Sodyum Hipokloritin 1 lt'si 49 lt şebeke suyu ile karıştırılarak 50 lt solüsyon elde edilir. (1'e 49 oranı dikkate alınarak günlük ihtiyaç kadar karışım hazırlanır.)

b) Hazırlanan solüsyon, dezenfekte kullanılacak ekipmana (püskürtme aracı vb.) dikkatlice boşaltılır.

c) Solüsyonun uygulanmasından önce bütün alanın temizliği yapılır.

d) 50-60 m² alana 2/3 lt solüsyon püskürtülür.

e) Yüzeyler ve alanda bulunan bütün eşyalar hazırlanan solüsyonla dezenfekte edilerek **yeterince havalandırılır**. (Yeterince havalandırma yapılmadan alan kullanıma açılmaz.)

f) Hijyen uygulaması sırasında veya daha sonra oluşacak sağlık sorunlarında ivedilikle sağlık kuruluşuna başvurulur.

g) Uygulama esnasında gıda ile temas edilmemesi için gerekli tedbirler alınır.

h) Okullarda eş zamanlı hijyen uygulaması bu şekli ile her hafta tekrarlanır.

Dezenfekte İşlemi Esnasında Dikkat Edilecek Hususlar:

a) Üretilen solüsyonlar, ışık geçirmeyen plastik bidonlara konulur.

b) Sodyum hipoklorit çözeltileri ısı ve ışık ile bozulacağından, depolama koşullarına dikkat edilerek depolama sıcaklığı 30°C'nin üzerine çıkarılmamalıdır.

c) Sodyum hipoklorit çözeltileri ağzı kapalı ambalajlarda, serin ve ışık almayan bir ortamda saklanır.

d) Taşıma ve kullanım esnasında gözlük, yüz maskesi, eldiven, çizme ve koruyucu giysi vb.

Kişisel Koruyucu Donanım (KKD) kullanılır.

e) Okul ve kurumlar eğitim yapılmayan zamanlarda sıra, masa, tahta, dolap, askı, kapı, klozet, lavabo, kapı kolları ve trabzanlar gibi sık kullanılan yüzeyler haftada en az bir kez solüsyonlar ile dezenfekte edilir ve ardından yeterince havalandırılır.

f) Dezenfeksiyon sonrası dezenfekte edilen alan kuruyuncaya kadar, risk ve tehlike farkındalığı oluşturacak standart uyarıcı işaret ve levhalar kullanılır.

g) Tüm uygulama alanlarında en az iki kişinin çalışması, çalışanların birbirlerini sürekli destekleyici mahiyette kontrol etmelerini sağlanmalıdır.

3.9 TOPLANTI VE EĞİTİMLERDE YAPILACAKLAR

Toplantı öncesinde veya sırasında;

- Mümkünse muhtemel COVID-19 maruziyetini önlemek adına toplantıları ertelenmeli veya tele/video konferans olarak yapılmalıdır. Bunların gerçekleştirilmesinin mümkün olmadığı durumlarda, toplantı daha az katılımcı ile gerçekleştirilmelidir.
- Toplantı veya etkinliğin düzenlenmesinin planlandığı çevredeki yetkililerden gelen tavsiyeler kontrol edilmeli ve uygulanmalıdır.
- Toplantı veya etkinlikte enfeksiyonu önlemek için bir hazırlık planı geliştirilmelidir. Toplantı öncesinde, sırasında ve sonrasında temizlik ve havalandırma yapılması sağlanmalıdır.
- Tüm katılımcılar için mendiller ve el dezenfektanı da dâhil olmak üzere yeterli malzeme tedarik edilmelidir.
- Katılımcılardan herhangi birisinde belirti olması halinde veya kendilerini iyi hissetmedikleri takdirde toplantıya katılmamaları gerektiği söylenmelidir.
- Etkinlikteki tüm organizatörlerin, katılımcıların, hazır yemek servislerinin (mümkünse kumanya tipi) ve ziyaretçilerin iletişim bilgileri (cep telefonu numarası, e-posta ve kaldıkları adres vb.) kayıt altına alınmalıdır. Herhangi bir katılımcı şüpheli bir bulaşıcı hastalığa yakalanırsa, ayrıntılarının halk sağlığı yetkilileri ile paylaşılacağı açıkça belirtilerek, eğer bunu kabul etmezlerse, etkinliğe veya toplantıya katılımları engellenmelidir.
- Toplantı başlarken el sıkışmadan selamlaşma yapılması sağlanmalıdır.
- Toplantıda veya etkinlikte tüm katılımcıların düzenli el yıkama veya alkollü dezenfektan kullanımı sağlanmalıdır.
- El dezenfektan cihazları toplantı yerlerinde herkes tarafından kolaylıkla görülebilecek ve kullanılabilir şekilde yerleştirilmelidir.
- Katılımcılar arasında uygun mesafe olacak şekilde bir oturma düzeni ayarlanmalıdır.
- İşyeri ortamının iyi havalandırıldığından emin olmak için mümkün olduğunca pencere ve kapılar açılmalıdır.
- Toplantı bitiminde tokalaşmadan veda edilmesi ve toplu fotoğraf çekilmemesi önerilmelidir.

Toplantıdan sonra;

- Tüm katılımcıların adları ve iletişim bilgileri en az bir ay boyunca saklanmalıdır. Katılımcı bilgilerinin saklanması, toplantıdan sonra bir veya daha fazla katılımcının hasta

olduğunun öğrenilmesi halinde, katılımcıların adlarını ve iletişim bilgilerini içeren liste halk sağlığı yetkililerinin COVID-19'a maruz kalmış olabilecek kişileri izlemelerine yardımcı olacaktır.

- Toplantı veya etkinlikteki bir şüpheli COVID-19 vakası olarak izole edilmişse, organizatör tüm katılımcılara bunu bildirmelidir. 14 gün boyunca belirtiler için kendilerini izlemeleri tavsiye edilmelidir. Kendilerini iyi hissetmezlerse, evde kalmalı ve ilgili halk sağlığı yetkilisine başvurmalıdırlar.

3.10 YEMEKHANE VE DİNLENME ALANLARINDA YAPILACAKLAR

- Çalışanların yemekhane girişlerinde temassız ateş ölçerle kontrol edilmesi ve ateşi olanların **ALO 184** Koronavirüs Danışma Hattı ve Sağlık Bakanlığına bağlı en yakın hastane ile iletişime geçilmesinin sağlanması,
- Yemekhane ve dinlenme alanlarında sosyal mesafe ve hijyen kuralları göz önünde bulundurularak sıra ve masa düzeninin uygun şekilde ayarlanması,
- Mümkünse, yemeklerin ve içeceklerin tek kullanımlık kumanya şeklinde dağıtılması,
- Yemekhane ve dinlenme alanlarının hijyeninin sağlanması amacıyla sık aralıklarla dezenfekte edilmesi,
- Yemek öncesinde ve sonrasında ellerin bol su ve sabun ile en az 20 saniye boyunca yıkanması ve tek kullanımlık havlu ile ellerin kurulması gibi kişisel hijyen kurallarının uygulanmasına imkan veren düzenlemelerin yapılması,
- Baharat, kürdan, tuz, kaşık, çatal, bıçak, bardak vb. malzemelerin tek kullanımlık olacak şekilde sunulmasının sağlanması,
- Yemekhane görevlilerinin kişisel hijyen kurallarına uygun davranmasının ve uygun kişisel koruyucu donanımlarının sağlanması,

3.11 ÖĞRETMENEVLERİNDE YAPILACAKLAR

- Misafirlerin içeri girişlerinde temassız ateş ölçerle kontrol edilmesi ve ateşi olanların **ALO 184** Koronavirüs Danışma Hattı ve Sağlık Bakanlığına bağlı en yakın hastane ile iletişime geçilmesinin sağlanmasıdır
- Konaklama tesislerinde uygulanması önerilen temel enfeksiyondan korunma ve kontrol ilkelerine göre, odalar ve diğer kapalı alanlardaki camlar günlük rutin temizlik esnasında açık olacak ve temizlik sonrası en az 1 saat havalandırılmalıdır
- Oda temizliğini yapacak kişi ellerini yıkadıktan sonra eldiven giymeli ve temizliği eldivenli ellerle yapmalıdır. Her oda temizliğinden önce eldiven yenilenmelidir.. Genel temizliğin su ve deterjanla yapılması yeterli olacaktır.
- Özellikle eller ile sık dokunulan yüzeyler, kapı kolları, bataryalar, tırabzanlar, sık dokunulan düğmeler, telefon ahizesi, televizyon ve klima kumandası, ortak kullanım alanlarındaki tuvalet ve lavabo temizliğine özen gösterilmesi, bualanların temizliği için su ve deterjan ile temizlik yapıldıktan sonra sulandırılmış çamaşır suyu kullanılmalıdır.
- Bardak ve tabak gibi ortak kullanılan eşyalar her kullanım sonrasında su ve deterjanla (bulaşık makinelerinde) yıkanacak ve kullanıma kadar temiz bir ortamda saklanmalıdır
- Misafirin kullandığı nevresim, çarşaf, havlu ürünlerinin katlanması sırasında çırpma ve silkeleme işlemi yapılmayacak, toz ve partikül oluşumuna izin verilmemelidir
- Restoranlarda genel enfeksiyon bulaşma riskini azaltmak için masalar arası mesafe 1 metreden az olmayacak şekilde düzenlenmelidir

- Restoran çalışanları, el temizliğine dikkat etmeli, eller en az 20 saniye boyunca su ve sabunla yıkanmalı, sabun ve suyun olmadığı durumlarda alkol bazlı el antiseptikleri kullanılmalıdır.
- Restoranlarda açık büfe uygulamasının el teması açısından riskli bir uygulama olması nedeniyle gerekirse servisin çalışanlar tarafından yapılması sağlanmalıdır
- Herhangi bir solunum yolu enfeksiyonu bulguları olan personel varsa şikayetleri düzeline kadar çalıştırılmamalıdır
- Toplu olarak oturulabilecek alanlardaki koltuk, masa ve sandalyelerin kaldırılmalıdır.
- Misafirlerin ziyaretçi kabul etmesine izin verilmemeli, çok gerekli görülürse açık ortamda görüşmeleri sağlanmalıdır.

3.12. KİŞİSEL KORUYUCU DONANIMLAR HAKKINDA REHBERLİK

Enfeksiyon şüphesi olan kişilerle doğrudan temas veya kontaminasyon riski bulunan çalışma ortamlarında, çalışanların tam kapalı göz koruyucu veya yüz koruyucu/siperlik (EN-166), koruyucu kıyafet (EN-14126), solunum koruyucu (EN-149/FFP2 veya FFP3) ventilsiz maskelerin ve eldivenlerin (EN ISO 374-5 ve virüs piktogramlı) kullanılması sağlanmalıdır. Covid-19 virüsüne karşı koruma amaçlı “tekrar kullanılmaz” anlamına gelen “NR” işareti bulunan maskelerin bulundurulması gerekmektedir.

İşyerlerinde görevli iş sağlığı ve güvenliği profesyonelleri tarafından çalışanlara uygulamalı etkin maske kullanımı ve Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği kapsamında atık yönetimi eğitimleri verilmeli ve hijyen konusunda farkındalıkları artırılmalıdır.

Toz Maskesi Sınıfı	Koruma Ortamları	Koruma Düzeyi
FFP1 Toz Maskesi	Su ve yağ bazlı toz ve neme karşı	%80 Koruma Sağlar
FFP2 Toz Maskesi	Su ve yağ bazlı toz ve nem, dumana karşı	%94 Koruma Sağlar
FFP3 Toz Maskesi	Su ve yağ bazlı toz ve nem, dumana karşı bazı virüs, mikro biyoloji ortamlar ve ilaç endüstrisi	%99 Koruma Sağlar

BÖLÜM 4

İŞYERİNDE COVID-19 OLDUĞUNDAN ŞÜPHELENİLEN VEYA TEYİT EDİLEN BİRİ VARSA NE YAPILMALI

4.1 Bir çalışan rahatsızlık hisseder ve

COVID-19'a maruz kaldığını düşünürse:

- COVID-19'a maruz kalanları belirlemek için olası maruz kalma kriterleri (örneğin, kişinin gitmiş olabileceği alanlar) hakkında İSG Kurulu veya Hazırlık Ekibini bilgilendirerek, Sağlık Bakanlığı'nın tavsiyelerine uyulmalıdır.
- Hastalık şüphesi bulunan kişi işyerine gelmemeli ve maske takarak sağlık kuruluşuna gitmelidir.
- İşyerinde hastalık şüphesi bulunan kişiye maske takılarak diğer çalışanlardan izole edilmeli daha önceden belirlenen ve enfeksiyonun yayılmasını önleyecek nitelikte olan kapalı alanda bekletilmelidir. Sağlık Bakanlığı'nın ilgili sağlık kuruluşu ile iletişime geçilerek sevki sağlanmalıdır.
- Etkilenen çalışanın atıkları için Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği kapsamında işlem yapılmalıdır.
- Etkilenen çalışanın tıbbi yardım beklerken lavaboya/banyoya gitmesi gerekiyorsa, mümkünse ayrı bir lavabo/banyo kullanımı sağlanmalıdır.

4.2 İŞE DEVAMSIZLIĞIN ONAYLANMASI

Bir çalışanın COVID-19 şüphesi bulunduğu takdirde işyeri hekimi ile iletişime geçmesi sağlanır ve Sağlık Bakanlığı'nın tedbirlerine uyulur. Sağlık kuruluşları tarafından rapor verilen çalışan, işvereni işyerine gitmeden bilgilendirmelidir. İşverenler, raporların geçerlilik süresi ile ilgili Sağlık Bakanlığı'nın, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın ve diğer resmi makamların açıklamaları takip edilmelidir.

4.3 CORANAVİRÜS PANDEMİSİ SONRASI YAPILACAKLAR

- Pandeminin iş yerine etkilerinin tespit yapılarak oluşan maddi ve manevi kayıplar belirlenir.
- Pandemi sürecinde kurum içi ve dışı yaşanan olumlu ve olumsuz tüm gelişmeler raporlanır.
- Pandemi sonrasında işyerleri komple dezenfekte edilerek temizlik çalışması yapılır.
- Pandemi nedeniyle, işyerinde alınan olağan üstü tedbirler kaldırılarak, işyeri normal çalışma düzenine yeniden kavuşturulur
- Pandemi süresi boyunca kullanılan, malzeme ve ekipmanlardan eksilenler ve eksikliği belirlenenler tespit edilerek temini yapılır
- Pandemi Acil Durum Eylem Planı güncellenir.

4.4 EL YIKAMA PROSEDÜRÜ

- Eller akan, ılık suyla ıslatılmalıdır.
- Islak eller sabunla iyice köpürtülmelidir.
- Ellerin her noktası (avuç içi, parmak araları, bilekler) iyice ovalanmalıdır.

- Ellerin her noktasının sabunla iyice temizlendiğinden emin olunmalıdır.
- İyi el yıkama işlemi sabunla 20'ye kadar sayarak gerçekleşir.
- Eller uygun biçimde sabunlandıktan sonra iyice durulanmalıdır.
- Yıkama işleminden sonra eller kâğıt havlu ile iyice kurulanmalıdır.
- Musluk kâğıt havlu ile kapatılmalı ve çöp kutusuna temas etmeden atılmalıdır.

4.5 EL DEZENFEKTANI KULLANMA PROSEDÜRÜ

- Avuç içine tüm eli ıslatacak miktarda sıvı dezenfektan alınmalıdır.
- Avuç içleri birbiriyle ovuşturularak sıvı dezenfektanın ellerin tüm yüzeyine yayılması sağlanmalıdır.
- Sıvı dezenfektan bilekler dâhil ellerin her iki yüzeyine yayılmalıdır.
- Eller birbirine ovuşturularak sıvı dezenfektanın kuruması beklenmelidir.
- Ellerde görünür bir kirlilik var ise el dezenfektanı kullanılmamalı, eller yıkanarak hijyen sağlanmalıdır.

5.BÖLÜM

5-1 COVID 19 PANDEMİSİ ACİL DURUM EKİPLERİNİN OLUŞTURULMASI

Covid 19 Pandemisi Acil Durum Ekip Koordinatörü: Acil durum ekipleri arasında koordinasyonu sağlayacak ve gerekli direktiflerle acil durum zararlarını en aza indirmeye çalışacak tüm ekiplerin lideridir. Acil Durum esnasında alınacak tüm aksiyon koordinatör tarafından belirlenecektir.

Pandemi Planlama Ekibi: İş sağlığı ve güvenliği kurulunun bulunduğu işyerlerinde kurul tarafından, diğer işyerlerinde ise; işveren veya vekili koordinesinde, bulunması halinde işyeri hekimi, iş güvenliği uzmanı ve diğer sağlık personeli ile çalışan temsilcisi ve mümkünse ilkyardım eğitimi almış veya tecrübesi olan kişilerden oluşan ekip tarafından yürütülür. Sağlık hizmeti sunan işyerlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurulu, bulunması halinde enfeksiyon kontrol komiteleri ile işbirliği içerisinde faaliyetlerini yürütür.

5-2 COVID 19 PANDEMİSİ ACİL DURUM EKİPLERİNİN GÖREVLERİ

Covid 19 Pandemisi Acil Durum Ekip Koordinatörü/Yardımcısı:

Acil durum ekipleri arasında koordinasyonu sağlayacak ve gerekli direktiflerle acil durum zararlarını en aza indirmeye çalışacak tüm ekiplerin lideridir. Acil Durum esnasında alınacak tüm aksiyon Acil Durum Koordinatörü yokluğunda ise Yardımcısı tarafından belirlenecektir.

Görev ve Sorumluluklar:

- Mevcut tedbirlerin yeterliliğini ve çalışırılığını belirlemek
- Personelin acil durumlarla ilgili eğitim almalarını ve tatbikatlarla bu eğitimin pekiştirilmesini sağlamak
- Resmi makamlarla koordinasyon ve işbirliği sağlamak
- Acil durum malzeme ihtiyaçlarını tespit etmek
- Hazırlanmış olan planları ve önlemleri gözden geçirmek, gerekiyorsa güncellenmesini sağlamak

Pandemi Planlama Ekibi:

Covid 19 Pandemisi Acil Durum Ekip Koordinatörü/Yardımcısı ile işbirliği halinde Pandemi öncesinde, sırasında ve sonrasında gerekli çalışmalara yapacak ekiptir. (Okullarda ekip üyeleri Sağlık, Biyoloji ve Fen Bilimleri Öğretmenlerinden veya ilkyardım eğitimi almış personellerden seçilmeli)

Görev ve Sorumluluklar:

- Alınacak tedbirlerle ilgili çalışmaları yürütmek
- İşyerindeki hijyen ve temizlik konularında gerekli çalışmaları yürütmek
- Kurum içi ve kurum dışı iletişimi koordine etmek
- Acil durum planını güncel tutmak
- Şüpheli vakalarda izolasyon ve karantina prosedürünün oluşturulması için ALO 184 Koronavirüs Danışma Hattı ve Sağlık Bakanlığına bağlı en yakın hastane ile iletişime

geçilmesini sağlamak. **Korona virüs testi pozitif çıkanları İlçe İş Sağlığı ve Güvenliği Bürosu**'na telefonla ve DYS üzerinden resmi yazı ile bilgilendirmek.

- Resmi makamların tavsiye kararlarını ve İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan bilgilendirmeleri takip etmek ve gereğini yapmak

5-2 COVID 19 ACİL DURUM TELEFONLARI LİSTESİ

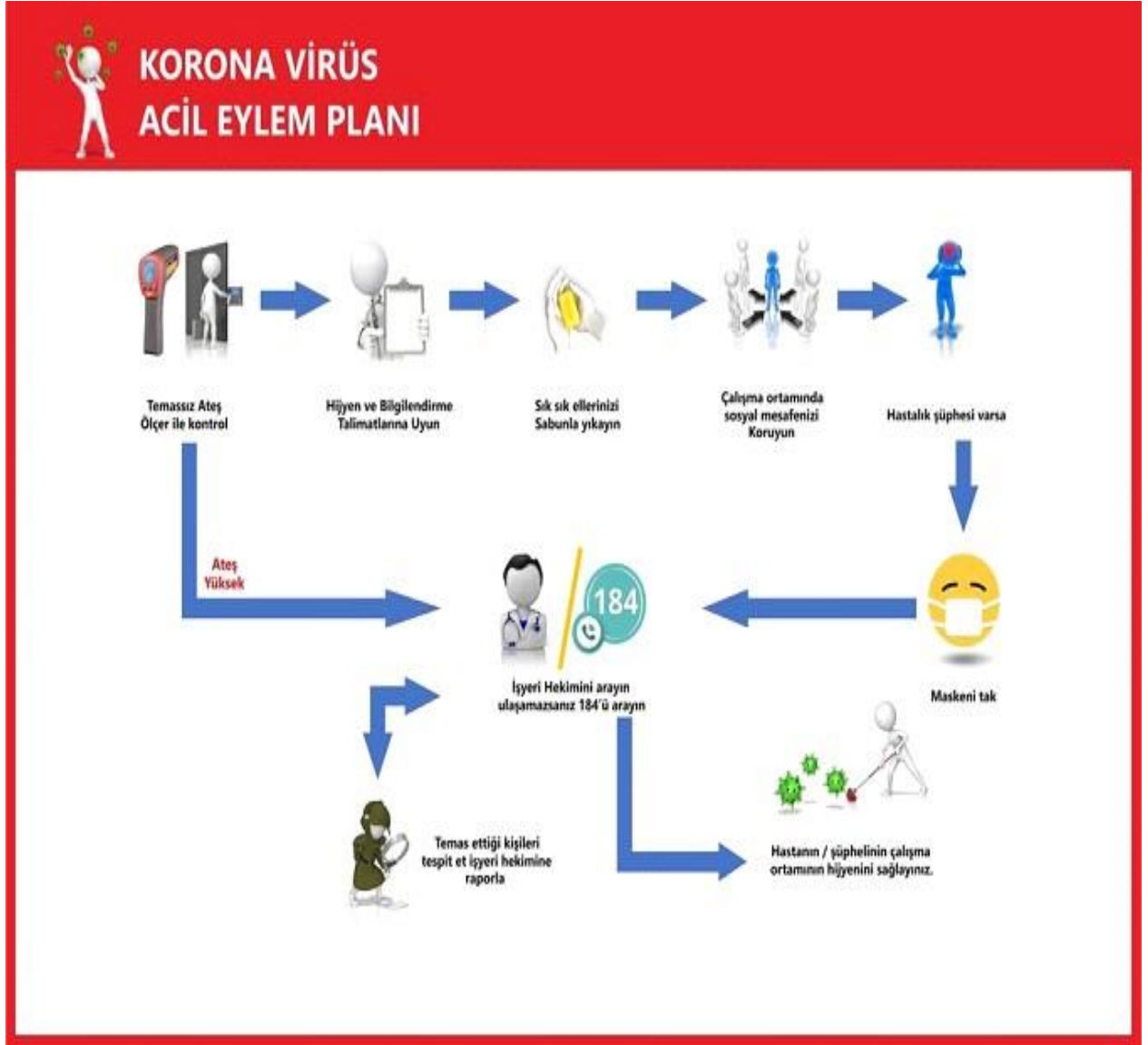
SIRA NO	ACİL DURUM KONUSU	TELEFON
1	AMBULANS	112
2	ALO SABİM	184
3	KÜÇÜKÇEKMECE İLÇE SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	0212-470-40-52
4	KANUNİ SULTAN SÜLEYMAN EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ	0212-404-15-00

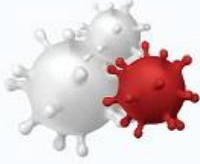
5-3 COVID 19 ACİL DURUM EKİPLERİ LİSTESİ

COVID 19 PANDEMİSİ ACİL DURUM EKİP KOORDİNATÖRÜ/YARDIMCISI			
SIRA NO	ADI SOYADI	UNVAN I	TEELFON NO
1	AYTEKİN AKYAZI	OKUL MÜDÜRÜ	0505-844-22-94
2	ZEYNEP AKGÜN	MÜDÜR YARDIMCISI	0506-499-82-66
3	TUNAY TEKALMAZ	ÖĞRETMEN	0505-491-12-30
4	MAHMUT YAŞAR KESİCİ	HİZMETLİ	0544-554-67-51

PANDEMI PLANLAMA EKİBİ(EKİP UYELERİ)			
SIRA NO	ADI SOYADI	UNVAN I	TEELFON NO
1	AYTEKİN AKYAZI	OKUL MÜDÜRÜ	0505-844-22-94
2	ZEYNEP AKGÜN	MÜDÜR YARDIMCISI	0506-499-82-66
3	HATİCE YILDIRIM	FELSEFE ÖĞRETMENİ	0533-338-19-63
4	DENİZ AKAR DUYSMAZ	BİYOLOJİ ÖĞRETMENİ	0507-679-75-18
5	EMİN KURTULUŞ	OKUL REHBER ÖĞRETMENİ	0543-696-87-26

5-4 KORONAVİRÜS ACİL EYLEM PLANI ŞEMASI

yeni tip COVID-19

Koronavirüsten

Korunmak için İşyerlerinde Yapılması gerekenler!

T.C. AİLE, ÇALIŞMA VE
SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Servis ve Toplu Taşıma Araçlarında

01

Servis ve toplu taşıma aracını kullanan çalışanlar araç içerisindeki yüzeylere teması mümkün olduğunca azaltmalıdır.

09

Ateş, öksürük, grip benzeri sağlık şikayeti olan işyeri personeli ile temastan kaçınılmalıdır.

Servis araçlarının özellikle sık temas edilen yüzeyleri başta olmak üzere temizlik ve hijyeni sık aralıklarla sağlanmalıdır.

02

Öksürük, ateş, yakın zamanda yurtdışına seyahat öyküsü ve herhangi bir şüpheli durumu bulunan çalışanlar, derhal işyeri sağlık personeline başvurmalı ve yurtdışından gelen çalışanların 14 gün kuralı doğrultusunda evden çalışması sağlanmalıdır.

10

Çalışma Ortamında

03

Çalışanlar işe başlamadan önce ve çalışma süresince belirli aralıklarla en az 20 saniye boyunca ellerini su ve sabunla yıkamalıdır.

11

İşyeri belirli aralıklarla havalandırılmalıdır.

04

Su ve sabuna erişimin mümkün olmadığı durumlarda alkol bazlı uygun el antiseptiği kullanılmalıdır.

13

Bağışıklık sistemi hastalığı, diyabet, kalp ve akciğer hastalığı gibi kronik hastalığı olan çalışanlar, zayıf bağışıklık sistemine sahip olan çalışanlar, yaşlı çalışanlar gibi riskli gruplar korunmalıdır.

05

Çalışanların işyerlerine girişi sırasında kullanılan parmak okutma gibi ortak kullanım araçları kullanılmalıdır.

06

Çalışma alanları, lavabo, tuvalet, banyo, merdiven korkulukları, musluk ve yemekhanelerde ortak kullanım araçlarında hijyen şartlarına azami uyulmalıdır.

15

Hastalık belirtileri taşıyan kişilerin İşyeri Hekimi tarafından yapılacak ilk muayeneden sonra gerek duyulması halinde en yakın sağlık kuruluşuna sevkî sağlanmalıdır.

07

İşyerlerinde görevli sağlık personeli tarafından çalışanlara uygulamalı etkin el yıkama eğitimleri verilmeli ve hijyen konusunda farkındalıkları artırılmalıdır.

08

İşyeri personeli tokalaşma ve sarılma gibi fiziksel temastan kaçınılmalıdır.

Ülke dışına düzenlenecek iş seyahatleri mümkün olduğunca ertelenmeli, toplantı, konferans, kongre vb. etkinliklerin yapılmasının mecbur olduğu durumlarda öncelikle sesli ve görüntülü iletişim imkanları kullanılmalıdır. İş nedeniyle seyahat edilmesi mecburi durumlarda Sağlık Bakanlığı'nın önerilerine uyulmalıdır.

16

İş Seyahatlerinde

f @ t isggmd